

CATÀLEG D'ACTUACIONS DE FOMENT DE L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA I EL COOPERATIVISME

PER A CENTRES EDUCATIUS A PONENT

---

educacio@ponentcoopera.cat // WWW.PONENTCOOPERA.CAT

Aquest catàleg té l'objectiu de resumir i aglutinar tota l'oferta de formacions, tallers i acompanyaments que des de diferents entitats i programes oferim de forma gratuïta als centres educatius de Ponent amb l'objectiu de donar a conèixer i promoure l'economia social i solidària (a partir d'ara ESS) i el cooperativisme.

INTRODUCCIÓ

L'Economia Social i Solidària són iniciatives socioeconòmiques de producció, comercialització, consum i finançament que funcionen dia a dia sota lògiques i filosofies d'empresa més democràtiques, equitatives, solidàries i respectuoses amb les persones, el medi ambient i els territoris.

Adopten la forma de cooperatives i altres empreses de propietat col·lectiva (de productors/es, consumidors/es o usuaris/es), d'associacions dedicades al camp social o al desenvolupament local, de xarxes d'intercanvi, d'hortos comunitaris, de sistemes de gestió comunal, de pressupostos públics participatius, etc.

LES CARACTERÍSTIQUES DE LES INICIATIVES D'ESS SÓN

1/ Donen primacia a la satisfacció de necessitats humanes per sobre del lucre.

2/ Gestionen la pròpia activitat econòmica de manera democràtica.

3/ Estan compromeses amb el seu entorn, sigui amb el medi natural i/o social.

TAULA RESUM

	QUI?	DESTINATARIS
1/ Tallers d'introducció a l'ESS i el cooperativisme	Ponent Coopera	Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior
2/ Concurs als millors treballs en el camp de l'economia social i cooperativa	Ponent Coopera	4t d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior
3/ Acompanyaments a iniciatives juvenils per emprendre projectes col·lectius en el marc de l'ESS	Ocell de Foc	Dirigit a persones d'entre 16 i 30 anys
4/Acompanyament en el procés de creació i desenvolupament d'una cooperativa d'alumnes	L'ESSpurna - Cooperatives d'Alumnes	Primària (preferiblement Cicle Superior), Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior
5. Cinc mòduls formatius que tracen un recorregut seqüencial per comprendre els aspectes claus de l'ESS	Associació Economia Social Catalunya	Alumnes de 3r i 4t d'ESO

TALLERS D'INTRODUCCIÓ A ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA I EL COOPERATIVISME

Ponent Coopera ofereix tres tallers per introduir-nos en l'economia social i solidària i el cooperativisme:

- 1/ L'economia Social i Solidària en el context actual
- 2/ La cooperativa
- 3/ Coneixem les cooperatives del nostre entorn

A QUI VA DIRIGIT

Tots aquests tallers van dirigits a l'alumnat que cursa Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior.

ÀREA PRINCIPAL I ALTRES ÀREES QUE ES TREBALLEN

L'àrea principal són les ciències socials, en concret l'economia, ja que es tracta de treballar l'economia social i solidària i el cooperativisme així com el consum responsable i el comerç just.

CONTACTE

- Formulari d'inscripció a la Pàgina Web de Ponent Coopera: www.ponentcoopera.cat
- Contacte via correu: educacio@ponentcoopera.cat
- Contacte via telèfon: 664 26 56 64

ELS TALLERS

TALLER 1 // L'ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA EN EL CONTEXT ACTUAL

DESCRIPCIÓ

A través de diverses dinàmiques i jocs l'alumnat anirà descobrint que és l'economia social i solidària. A més a més de posar en context el sistema econòmic actual i com afecta el nostre planeta i a les nostres vides. Aquest és un taller molt dinàmic que aposta per la participació i reflexió constant per part de l'alumnat.

OBJECTIUS

- Conèixer els principis i valors de l'Economia Social i Solidària.
- Saber quins són els trets diferencials de les empreses socials.
- Conèixer altres models empresarials més respectuosos amb les persones i el medi ambient.
- Reflexionar sobre la pròpia contribució a l'economia.

CONTINGUTS

- Els principis i valors de l'economia social i solidària.
- Les característiques de les empreses socials.
- Models empresarials respectuosos amb les persones i el medi ambient.

TEMPORITZACIÓ

- Entre 50 i 120 minuts
-

TALLER 2 // LA COOPERATIVA

DESCRIPCIÓ

El taller té com a objectiu incidir en la cooperativa, el model empresarial que proposa i la seva legislació. En concret explorarem que vol dir competir i cooperar, i de quina manera apliquen aquests dos criteris sobre les empreses cooperatives i que les diferencia. Per acabar parlarem dels diferents valors cooperatius i que aporten a les persones que hi treballen.

OBJECTIUS

- Conèixer el model cooperatiu i les seves principals característiques
- Descobrir els diferents tipus de cooperatives
- Despertar inquietuds d'emprenedoria col·lectiva
- Transmetre els valors implícits en el treball cooperatiu

CONTINGUTS

- El model cooperatiu i les seves característiques

TEMPORITZACIÓ

- 60 minuts

TALLER 3 // CONEIXEM LES COOPERATIVES DEL NOSTRE ENTORN

DESCRIPCIÓ

Partint d'experiències en primera persona aquest taller vol acostar la realitat cooperativista de Ponent a l'alumnat. Es començarà per una breu introducció de què és una cooperativa i quina és la finalitat de Ponent Coopera per tot seguit donar pas a dues o tres experiències de les Cooperatives del territori. En concret, a l'aula hi participaran una persona de cada cooperativa per poder explicar en primera persona la cooperativa en què participen i la seva realitat. D'aquesta manera cada alumne podrà preguntar tots aquells dubtes que pugui tenir.

OBJECTIUS

- Apropar l'alumnat a les empreses cooperatives del seu entorn.
- Donar a conèixer de primera mà experiències reals d'emprenedoria cooperativa.
- Conèixer les característiques específiques del treball cooperatiu i aprendre les dinàmiques del món laboral i empresarial.
- Visualitzar l'autoocupació mitjançant una cooperativa com a sortida professional.

CONTINGUTS

Presentació de les cooperatives del territori, la seva tasca, el seu origen i la seva finalitat. Aquesta podrà adaptar-se a les necessitats del centre educatiu i també realitzar algun tipus d'activitat per fer la xerrada més dinàmica i pràctica.

TEMPORITZACIÓ

- Entre 60 i 120 minuts
-

PREMIS ALS MILLORS TREBALLS SOBRE COOPERATIVISME I ECONOMIA SOCIAL I SOLIDÀRIA

La Universitat de Lleida, l'Ateneu Cooperatiu Ponent Coopera, l'Ateneu Cooperatiu de l'Alt Pirineu i Aran (ACAPA) i La Fundació Roca i Galès, amb la col·laboració i suport d'Abacus, convoquen els **Premis als millors treballs sobre cooperativisme i economia social dels instituts de la província de Lleida**.

Aquests premis tenen com a objectiu promoure i reconèixer treballs enfocats a la recerca en el camp de l'economia social i cooperativa a la província de Lleida.

ÀREA PRINCIPAL I ALTRES ÀREES QUE ES TREBALLEN

El concurs abasta qualsevol iniciativa o idea que tingui relació i estigui vinculada amb l'ESS i el cooperativisme i, d'aquesta manera, l'alumnat i els centres educatius puguin tenir l'oportunitat de presentar-se, participar i poder optar dels premis. Això significa que l'origen i l'àmbit del projecte presentat no és limitat. Es podrà treballar a partir de les diferents assignatures curriculars dels centres educatius sempre que el projecte presentat estigui vinculat amb l'ESS i el cooperativisme.

ELS PREMIS

Hi ha tres categories diferents segons els cursos escolars:

- Categoria 1: Premi al millor treball grupal de secundària sobre Cooperativisme i ESS per l'alumnat de 4t d'ESO.
- Categoria 2: Premi al millor treball de recerca sobre Cooperativisme i ESS per l'alumnat de Batxillerat.
- Categoria 3: Premi al millor treball de projecte sobre Cooperativisme i ESS per l'alumnat de Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior.

Els requisits per poder optar als premis esmentats són:

- Ser un treball original.
  - Treballs preferentment basats en un cas real, referit al món cooperatiu i l'economia social i solidària.
  - Els treballs han d'haver estat supervisats per una professora o tutora de la institució educativa on estigui matriculat l'alumne/a, d'acord amb la normativa dels centres respectius.
  - El treball haurà d'estar redactat en català.
-

Els criteris de valoració que s'utilitzaran per avaluar els treballs seran:

- Que contemplin propostes d'economia social i cooperativa que donin resposta a les necessitats econòmiques i socials de la província de Lleida.
- L'originalitat i el caràcter innovador del treball de recerca i el plantejament d'objectius.
- El rigor i el tractament científic i la capacitat de síntesi.
- L'adequació de les fonts d'informació emprades en el treball de recerca i l'ús adequat d'aquestes.
- La presentació del treball, la correcció i idoneïtat del llenguatge utilitzat.

El premi consistirà en un val de compra en 200€ (vals de compra de l'economia social i solidària de la província de Lleida) pel millor treball en cada categoria. El Centre educatiu al qual pertanyin els/les alumnes premiades rebrà un premi en vals de compra valorat en 100€ (vals de compra a la cooperativa Abacus), una subscripció anual gratuïta a la Revista Cooperació Catalana i un exemplar de les dues últimes biografies de cooperativistes editades per la Federació Roca i Galès.

Es podran presentar candidatures fins el 31 de juliol de 2024.

A QUI VA DIRIGIT

Poden participar estudiants d'ensenyament secundari, concretament de 4t d'ESO, Batxillerat i Cicles Formatius de Grau Mitjà i Superior dels centres educatius de la Província de Lleida.

CONTACTE

Els treballs s'han d'enviar per correu electrònic a premis@recagales.cat i a l'Ateneu cooperatiu corresponent: educacio@ponentcoopera.cat pels treballs provinents de centres de les comarques de la Segarra, l'Urgell, el Pla d'Urgell, Les Garrigues, el Segrià o la Noguera.

ateneu@acapa.cat pels treballs provinents de centres de les comarques del Pallars Jussà, Pallars Sobirà, Alta Ribagorça, L'Alt Urgell, La Cerdanya o el Conselh Generau d'Aran.

Podeu consultar les bases del concurs a la web de Ponent Coopera: www.ponentcoopera.cat

---

ACOMPANYAMENTS A INICIATIVES JUVENILS PER EMPRENDRE PROJECTES COL·LECTIUS EN EL MARC DE L'ESS

Ocell de Foc és un programa impulsat per la Direcció General d'Economia Social i Solidària, el Tercer Sector i les Cooperatives del Departament d'Empresa i Treball de la Generalitat de Catalunya. A finals de l'any 2022 va sortir una convocatòria perquè les entitats de tot Catalunya es poguessin adherir al programa i formar-ne part. Ocell de Foc Ponent abasta part del nucli de Ponent i actua concretament a les comarques del Segrià, la Noguera, les Garrigues, el Pla d'Urgell, l'Urgell i la Segarra.

El programa té tres objectius principals:

- Atendre a joves per tal de potenciar el seu benestar emocional.
- Proporcionar eines i recursos per assolir la inserció al món educatiu i/o laboral.
- Crear serveis i espais per fomentar la constitució de grups de joves amb iniciatives d'apoderament col·lectiu.

ÀREA PRINCIPAL I ALTRES ÀREES QUE ES TREBALLEN

Ocell de Foc ofereix tallers i, també, acompanyament per la creació i la constitució d'una iniciativa juvenil. Aquest presenta un assessorament de 104 hores durant l'any pels tràmits burocràtics, la gestió dels reptes i objectius, i també la planificació i presentació encarada als futurs clients i entitats amb les que es puguin col·laborar.

TALLERS

Serveis d'Ocell de Foc que van explícitament dirigits als joves i als centres educatius:

Accions d'informació sobre iniciatives juvenils, dirigides a les persones joves.

Tallers sobre Cooperatives Juvenils de Serveis, dirigits a les persones joves, i població i entitats que treballen en l'àmbit juvenil.

Tallers d'emprenedoria col·lectiva, dirigits a les persones joves.

A QUI VA DIRIGIT

El programa d'emprenedoria i iniciatives juvenils està dirigit a persones d'entre 16 i 30 anys.

CONTACTE

- Podeu contactar amb el correu electrònic al servei de Niu de Projectes: niudeprojectes@ocelldefocponent.cat
  - A través del telèfon mòbil: 670 90 57 98
-

COOPERATIVES D'ALUMNES

L'ESSpurna és un projecte destinat a sensibilitzar, divulgar i promocionar el model d'emprenedoria cooperativa en els centres educatius.

Des de l'ESSpurna - Cooperatives d'Alumnes es pretén potenciar els valors del cooperativisme i de l'economia social i solidària i acostar-los a l'aula, mitjançant la simulació d'una cooperativa en la qual la participació i implicació de les protagonistes és la clau, ja que les decisions són preses per l'alumnat, que alhora són els responsables de la gestió social i dels resultats de la seva activitat, sempre amb el suport i l'acompanyament del professorat i de la persona referent i formadora del territori que abasta el projecte.

Consta de l'acompanyament i assessorament continuat i personalitzat a les persones implicades en els processos de creació, manteniment i seguiment a les cooperatives, ja existents, o de nova creació. Tot aquest treball es desenvolupa en cinc sessions presencials amb l'alumnat i tres sessions més amb el professorat.

Des de l'ESSpurna es lliuren recursos i materials didàctics per l'aprofundiment de l'aprenentatge i dels coneixements, amb una metodologia activa i participativa fomentant el treball cooperatiu. També s'aporta un suport econòmic inicial a les cooperatives creades i consolidades per finançar les activitats mitjançant l'adquisició de material a través d'un sistema de xecs. Finalment, facilita l'enxarxament de les cooperatives d'alumnes a escala nacional a través de la vinculació amb la Federació de Cooperatives d'Alumnes.

ÀREA PRINCIPAL I ALTRES ÀREES QUE ES TREBALLEN

El projecte de l'ESSpurna engloba infinites possibilitats temàtiques a tractar i treballar des de la cooperativa d'alumnes. L'àmbit específic sorgirà de les mateixes inquietuds i de les necessitats que l'alumnat detecti del seu entorn, sempre tenint present i actuant a través de l'Economia Social i Solidària i el cooperativisme i aprenent la seva organització i constitució empresarial.

A QUI VA DIRIGIT

La proposta està adreçada principalment als centres educatius de Primària (cicle superior), Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius, fent-se extensible a estudis professionalitzadors (PFI, PPT, Escoles Agràries...). Les destinatàries i les protagonistes principals de les actuacions són fonamentalment l'alumnat i el professorat, tenint sempre en compte que la finalitat de la cooperativa és fonamentar espais de participació i de col·laboració amb altres agents del territori amb l'objectiu de poder donar una dimensió comunitària a les cooperatives.

CONTACTE

- Podeu apuntar-vos al formulari d'inscripció a la pàgina web de l'ESSpurna: www.lesspurna.coop
  - Referent territorial de les Terres de Lleida i tallerista bobet@lleurequalia.cat o per via telefònica al 620 76 32 22.
-

ITINERARI EDUCATIU D'ECONOMIA SOCIAL I FINANCES ÈTIQUES

El Departament d'Educació i el Departament de Treball, Afers Socials i Famílies conjuntament amb l'Associació Economia Social Catalunya (AESCAT) i la Confederació de Cooperatives de Catalunya (CoopCat), impulsen la creació d'un programa per posar en valor l'economia social i solidària i les finances ètiques en els projectes d'emprenedoria col·lectiva de les matèries d'economia de 4t d'ESO i d'emprenedoria a 3r i 4t d'ESO.

L'objectiu principal d'aquest projecte es basa a incloure dins l'oferta curricular dels centres educatius catalans, una formació pràctica i específica sobre economia social i com aquesta contribueix a la creació d'empreses democràtiques i centrades en les persones, la generació de feina estable i de qualitat, i el creixement sostenible i arrelat al territori.

ÀREA PRINCIPAL I ALTRES ÀREES QUE ES TREBALLEN

El programa està dissenyat per integrar conceptes d'economia, com ara els principis de l'Economia Social i Solidària (ESS), la gestió de recursos, la sostenibilitat econòmica, i altres aspectes econòmics i empresarials rellevants en els projectes d'emprenedoria col·lectiva. Està orientat a fomentar les habilitats emprenedores dels estudiants, ajudant-los a desenvolupar les seves pròpies idees de negocis col·lectius i a comprendre en quin context es troben. Una part important de l'itinerari inclou les finances ètiques, la qual cosa significa que l'alumnat treballa la comprensió de la importància de prendre decisions responsables, sostenibles i justes. Com que es tracta de projectes d'emprenedoria col·lectiva, l'alumnat aprèn a treballar en equip i a col·laborar amb els seus companys i companyes per desenvolupar i implementar els seus projectes.

L'ITINERARI

L'itinerari Educatiu d'Economia Social i Finances Ètiques consisteix en un conjunt de 5 mòduls formatius que tracen un recorregut seqüencial per comprendre els aspectes clau d'aquesta perspectiva econòmica.

- Mòdul 1 - Obrir la mirada: l'economia més enllà dels diners.
- Mòdul 2 - Afrontar la vida conjuntament: cooperatives i mutualitats.
- Mòdul 3 - Emprendre de forma col·lectiva: les cooperatives de treball.
- Mòdul 4 - Consumir amb responsabilitat: el comerç just.
- Mòdul 5 - Gestionar els nostres diners: les finances ètiques.

El material està pensat per impartir a l'aula, bé de forma autònoma pels docents, o bé amb el suport de formadores externes especialitzades en economia social i finances ètiques. Addicionalment, i com a material complementari, també s'ofereix el recurs de Reptes Cooperatius que és l'adaptació digital del programa. Es tracta d'una proposta educativa versàtil, que es pot treballar a l'aula o bé en línia, fonamentat en la metodologia de l'aprenentatge basat en problemes (ABP) i que pot servir com a complement de la matèria teòrica o com a substitutiu de la mateixa a través del docent del centre o també amb un formador que es facilita des de l'organització.

L'itinerari consta de 5 dossiers en PDF adreçat a l'alumnat i professorat i 5 documents més de reforç i guia per al professorat.

A QUI VA DIRIGIT

El projecte va dirigit als alumnes que cursen la matèria d'economia de 4t d'ESO i d'emprenedoria de 3r i 4t d'ESO.

CONTACTE

- Recurs educatiu digital: Pàgina web de Reptes Cooperatius www.reptescooperatius.cat
  - Recurs educatiu presencial (Inscripcions): Pàgina web de l'Associació Economia Social Catalunya www.economiasocialcatalunya.cat/formacio/
  - Dubtes i qüestions: formacio@economiasocialcatalunya.cat
-

PONENT COOPERA

ATENEU COOPERATIU

📧 info@ponentcoopera.cat

☎ 664 26 56 64

🌐 www.ponentcoopera.cat

PROMOU I FINANÇA:

Generalitat de Catalunya
Departament d'Empresa
i Treball

 **economia
social**